

א.א. אברבנאל מקשה: איך חטבה רבקה שהברכות שיתן יצחק ליעקב בחיבו שהוא עשו יועילו ליעקב, בהיות כונתו לברך את עשו ולא את יעקב, והנה הכל הולך אחרי הכונה... ואיך אם כן חטבה הצדקה ויעקב גם כן שהברכות הפכוונות לעשו יועילו ליעקב שלא עלה על לבו של יצחק לתת לו? נסה לענות על שאלה זו?

ב. שאלות ודיוקים ברש"י.

1. א. ד"ה ותכהינה
שלוש סבות נתנות ברש"י (ע"פ המדרש) לעורונו של יצחק. מה ההבדל העקרוני שבין שלשתן? (סים לב לרעיון הצפון בתשובתו השניה!). מה הגורם הפורמלי לכך, שלא הסתפק רש"י באחת מהן והביא את שלשתן? (דברי הט"ח אינם תשובה מספקת.)
למה לא הביא את הסבה הקרובה ביותר כדברי רשב"ם?
מדוע לא פירש רש"י כמשמעו "קח נא" ו"למה לא פירש כמשמעו?"
מה הוצרך רש"י להדגיש שהוא כמשמעו ולא כמשמעו?
(עד להרבה פנים) מנדרשו מדרשים רבים בפסוק זה?
ועיין בסוף הסעיף הזה במדרשים שלהם נתכוון.
2. ג. "טא נא"
3. כג. "קול יעקב"
4. כח. "מטל השמים"
- א. 5. לג. "ויחרד (עד ומדרשו) למה הוצרך להביא התרגום ולפרשו שלא כמשמעו?"
א. 6. לס. "מטמני הארץ" מה קשה לו? למה אינו עומד על קוטי זה גם בפ' כח' ומטמני הארץ. (ועיין מנחת סי.)
7. מ' "והיה כאשר תריד" מה ראה להוסיף אחרי פירושו את המלה "תריד" את הדברים "כלומר כאשר יעברו וכו' וכו'".
ולמה לא פירש "כאשר תצטער על הברכות..."

ואלה דברי מדרש רבה לפסוק כ"ח (שאלה 4): מטל השמים - זה המן שנ' (שמות טז') הנני ממטיר לכם לחם מן השמים; מטמני הארץ - זה הבאר שהיתה מעלה להם מיני דגים חסנים; ורוב דגן - אלו הבתורים דכתיב (זכריה ט) מה טובו ומה יפיו דגן בחורית, ותירס - אלו הבתולות דכתיב (זכריה ט) ותירוש ינובב בתולות.
ד"א: מטל השמים - זו ציון שנ' (תהליה קל"ב) כסל פרמון סיורד על הררי ציון; תירס - אלה הנסכים. ד"א: מטל השמים - זו מקרא (פירוש: שנתנה מן השמים); ומטמני הארץ - זו מטנה (פירוש: שנמסרה בידי חכמי הארץ בעל פה); דגן - זה תלמוד (פירוש: כמו שהדגן עיקר התבואה כך התלמוד עיקר ההלכה ולמעשה); ותירוש - זו אגדה (פירוש: כמו שנ' ויין ישמח לבב אנוש כן האגדה משמחת הלב).

1. ז' ואברכה לפני ה' רמב"ן - רשב"ם.
2. כל אחד מן המפרשים מתקשה כאן בענין אחר. מה הן קושיותיהם?
3. ז' לפני מותי ראב"ע. מה קשה לו?
- א. ד. יצ' עלי קלתך בני. ראב"ע, רשב"ם, ספורנו. (ראב"ע עד ויש אומרים).
מה קשה להם ומה ההבדל ביניהם בתירוץ הקשי?
- ה. ספורנו כ"ג ד"ה סערות ויברכהו; כ"ז ד"ה וירח; ד"ה ויברכהו; ד"ה ראה ריח בני; ד"ה כריח זרה; ד"ה אשר ברכו.
1. מה ההבדל בין "ויברכהו" שבפ' כ"ג ובין "ויברכהו" שבפ' כ"ז לפי פרושו?
2. במה יונה פרושו של "ראה" מן הפרוש הרגיל?
3. כיצד מפרש את הקטר שבין הפסוקים כ"ז - כ"ח ואיך אפשר לפרשו בדרך אחרת?

1. שאלות סגנון:

1. למה נקרא עשו בכך הפרק "הגדול" (א', ט"ז, מ"ב) ולא נקרא "הכבוד"?
2. היזה את סדר המלים בטוף פסוק כל "אורריך ארור..."
לבראשית מב' ג' ולבמדבר כ"ד ט' ונמק את הטנויית.